

Delårsrapport per den 31 augusti med prognos för helår 2022

Överförmyndarnämnden

Innehåll

Nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	3
Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	5
Förväntad utveckling	5
Ekonomi	6
Ekonomiska tabeller	7
Uppföljning av mål och inriktning	9
Målredovisning med prognos	9
Uppföljning av nämndens verksamhet	10
Nämndindikatorer	11

Bilagor

- Uppföljning av förvaltningens verksamhetsplan

Nämndens uppdrag

Överförmyndarnämndens uppdrag är att se till att frivilliga personer som utsetts av tingsrätten att vara god man, förvaltare eller förordnad förmyndare sköter sina uppdrag för de huvudmän som inte själva kan tillvarata sina rättigheter. Även föräldrar kan stå under Överförmyndarnämndens tillsyn i de fall omyndiga barn har stora förmögenheter eller tar del i större rättshandlingar. Verksamheten är obligatorisk i alla kommuner och tillhör sektor välfärd och socialpolitik i Linköpings kommun. I reglementet anges att verksamheten styrs av de till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter, så som föräldrabalk, förmyndarskapsförordning, ärvdabalk, äktenskapsbalk, lag om god man för ensamkommande barn m.fl.

Utöver tillsynen bistår nämnden tingsrätten i utredningar inför beslut om godmanskap eller förvaltarskap samt rekryterar och utbildar nya gode män och förvaltare. Under pågående uppdrag måste gode män och förvaltare inhämta överförmyndarnämndens samtycke vid olika rättshandlingar så som uttag från spärrade konton, arvskiften, fastighetsförsäljningar med mera. Överförmyndarnämnden fattar också beslut om arvode beroende på uppdragets karaktär och tar ställning till i vilken mån huvudmannen utifrån lagstiftningen själv ska stå för kostnaden eller om kommunen ska träda in.

Nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Delårsrapporten är en uppföljning av Överförmyndarnämndens samlade verksamhet utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom uppföljningen kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal

I augusti 2022 hade 1 740 personer en ställföreträdare så som god man, förvaltare, förmyndare eller särskilt förordnad förmyndare som Överförmyndarnämnden har tillsyn över. Förutom vuxna, som genom sjukdom inte har möjlighet att företräda sig själva, ingår barn med stor förmögenhet, barn som står utan förmyndare eller som behöver ställföreträdare för speciella rättshandlingar. Överförmyndarnämndens uppgift är att utreda, informera, utbilda och sedan granska att ställföreträdarna sköter sina uppdrag och förhindra att någon lider rättsförlust.

Under 2022 fokuserar Överförmyndarnämnden på mål inom de kommungemensamma områdena Medborgare och Verksamhet. Målen syftar till att sprida kunskap om verksamhetsområdet, säkerställa en stabil kompetensförsörjning av ställföreträdare samt genomföra ett rättssäkert och effektivt tillsynsarbete med ökad grad av digitalisering. Överförmyndarenheten tillhör fr o m september 2021 organisatoriskt förvaltningen Verksamhetsstöd och service och aktiviteter inom målområdet Medarbetare återfinns i den förvaltningsgemensamma verksamhetsuppföljningen.

- Inflödet av tillsynsärenden har fortsatt att öka under året så som antogs i samband med planeringsarbetet inför 2022.
- Den ökade budgetramen har använts för professionella ställföreträdare i uppdrag där frivilliga krafter inte kunnat rekryteras. Leanlink har börjat bygga upp en försöksverksamhet med professionella ställföreträdare och utöver det anlitas professionella ställföreträdare förmedlade genom Optio AB.
- Ett drygt 90-tal personer har hittills under året visat intresse för uppdrag som god man. Knappt hälften av dessa var anhörig eller vän i direkt koppling till en inlämnad ansökan.
- Ett kontinuerligt informationsarbete sker dagligen genom telefonsamtal och information på Linköpings kommuns hemsida. Under våren har även föredrag och informationsinsatser kunnat genomföras på plats för boendepersonal och enskilda föreningar. Digitala informationsträffar och föreläsningar har också kunnat genomföras.
- Nämndens mål om att granska 90 % av inkomna årsräkningar innan 30 juni har uppnåtts med en procents marginal, 91 %.
- Upphandling av nytt digitalt verksamhetssystem har genomförts och införande planeras i januari 2023. Ökad möjlighet kommer finnas för ställföreträdare att lämna in underlag digitalt och det interna arbetet i högre omfattning bli digitalt.
- De nationella förändringar som föreslagits inom överförmyndarområdet har ännu inte lett till konkreta beslut. Förberedelser har ändå skett för att bygga en stabil organisation som kan växlas upp i den händelse föreslagna arbetsuppgifter flyttas från tingsrätten till landets kommuner.

Ekonomi

Ekonomi, belopp tkr	Prognos helår	Budget 2022	Avvikelse	Avvikelse i prognos helår, mars
Verksamhetens nettokostnader	17 755	18 220	465	150
Varav kostnader	25 695	25 401	-294	240
Varav intäkter	-7 940	-7 181	759	-90
Investeringar, netto	0	0		

Kommentar

Överförmyndarnämnden prognostiserar ett överskott på 465 tkr vid bokslutet. Detta förklaras främst genom att betalningsförmågan hos huvudmännen har varit högre än vad som räknades med i budgetarbetet. I budgeten räknades det med att 57 % av arvodeskostnaderna skulle täckas av huvudmännen, nu efter augusti månad ser vi att det kommer

vara närmare 60 % täckningsgrad. Detta redovisas som en resultatpåverkan från föregående år som prognostiseras landa på 530 tkr. Årets verksamhet prognostiserar därmed ett mindre underskott vilket förklaras av att årets arvodeskostnader varit högre än budgeterat samt att kommunen har fler ensamkommande barn än vad som väntades.

Volymutveckling

Basuppdrag (volymmått)	Prognos helår	Augusti 2022	Augusti 2021
Godmanskap enligt kapitel 11 § 1 – § 4 i föräldrabalken	965	1 003	984
Förvaltarskap enligt kapitel 11 § 7 i föräldrabalken	120	115	109
Förmyndarskap (legala och förordnade förmyndare)	540	553	554
Godmanskap enligt Lag om ensamkommande barn	10	20	13
Ärenden under avslutande	40	49	49
Antal ställföreträdare med uppdrag	-	595	586

Kommentar

Inflödet och antalet beslutade godmanskap har fortsatt att öka medan antalet förvaltarskap ligger relativt konstant över tid. Även god man för ensamkommande barn har blivit fler än beräknat, men inte i den omfattning som befarats då kriget bröt ut i Ukraina. Antalet ställföreträdare har ökat något jämfört med samma tidpunkt förra året och trenden med en ökad andel kvinnor fortsätter. Fördelningen bland gode män är 57 % kvinnor och 43 % män.

Händelser av väsentlig betydelse

- I februari startade Leanlink en försöksverksamhet med professionella ställföreträdare. Syftet är att kunna erbjuda ställföreträdare även i mer komplicerade uppdrag där det är svårt att rekrytera frivilliga krafter. Verksamheten är under uppbyggnad och ska enligt verksamhetsuppdraget hantera 40-50 uppdrag när det är fullt uppbyggt. I augusti hanterades ett 20-tal uppdrag.
- Upphandling av nytt verksamhetssystem har genomförts med beräknat införande i januari 2023. Förberedelser, anpassningar och utbildningsinsatser internt och externt planeras under hösten.
- På nationell nivå har förslag om lagändringar presenterat. Ingen proposition eller detaljerad tidplan har preciserats men Överförmyndarenheten har påbörjat arbetet med att se över handlägningsprocesser och organisering av verksamheten i syfte att kunna stå förberedd inför aviserade förändringar. Beslut är fattat om ny organisation av Överförmyndarenheten fr o m 1 december. Förändringen innebär en ny yrkesroll som specialist i överförmyndarfrågor, förstärkt arbete i mindre ansvarsgrupper samt inrättande av en samrådsgrupp för att leda arbetet på enheten.

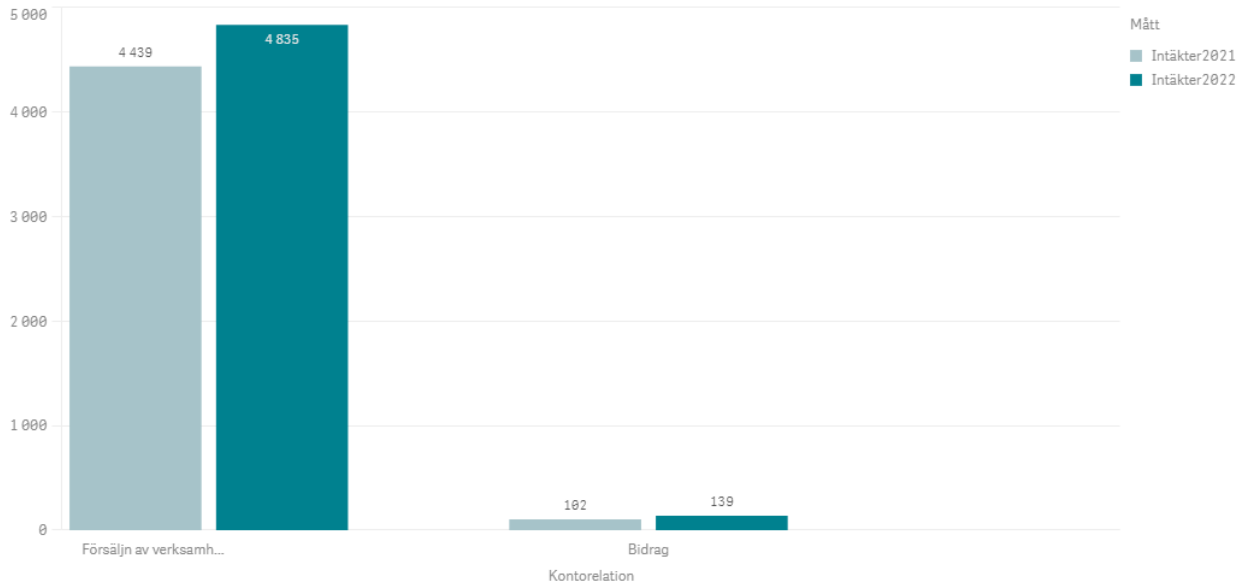
Förväntad utveckling

Flera förändringsprocesser kommer att ta tid i anspråk under hösten. Arbetet med digitalisering innebär både ett internt och ett externt perspektiv för att på sikt kunna skapa digitala flöden av information. Verksamheten bygger till stor del på flöden av fysiska dokument och för att uppnå förändring behöver både medarbetare och ställföreträdare involveras i förändringsarbetet.

Ekonomi

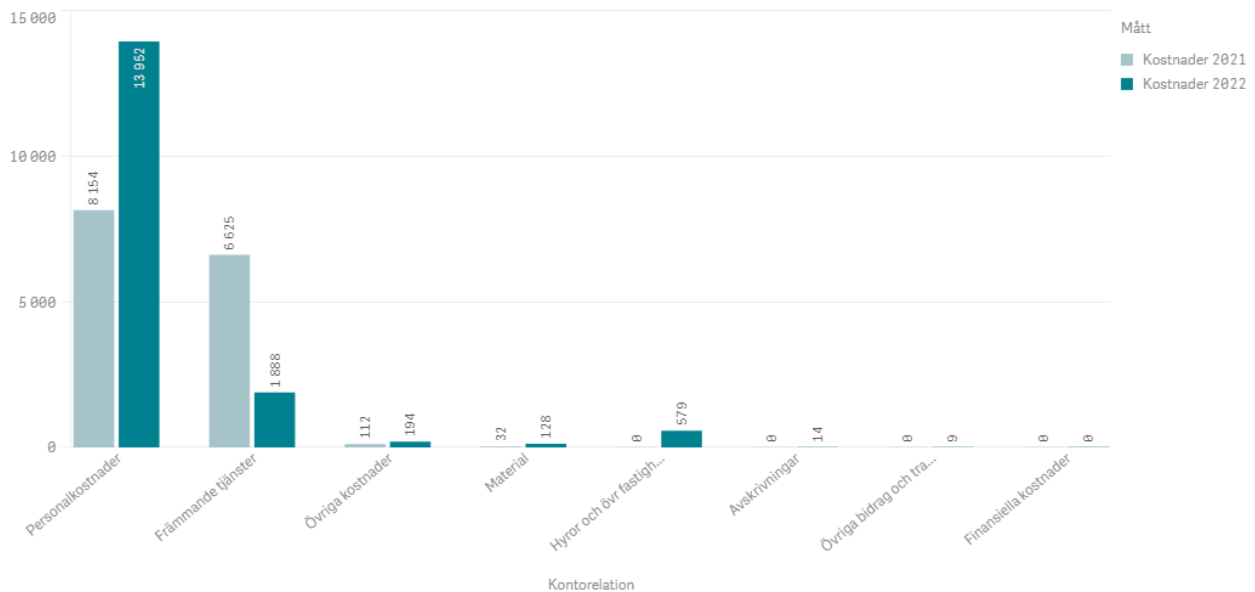
Nämndens intäkter jan-aug 2022 jämfört med 2021

Nämndens intäkter 2022 jmf med 2021

Nämndens kostnader jan-aug 2022 jämfört med 2021

Nämndens kostnader 2022 jmf med 2021

Analys och kommentar

I det övre diagrammet som visar nämndens intäkter går det att utläsa att intäkterna ökat sedan föregående år. Det förklaras av att arvodeskostnaderna ökat men trots det har huvudmännen kunnat stå för arvodeskostnaderna i samma utsträckning som föregående år.

På kostnadssidan ser det ut som att personalkostnaderna ökat kraftigt men så är inte fallet. Förändringen beror på att tidigare, då Överförmyndarenheten tillhörde KLF, bokades enhetens kostnader över till nämnden och redovisades under främmande tjänster. Det är också förklaringen till att vissa av de övriga kostnaderna ökat sedan föregående år.

Ekonomiska tabeller

Resultat 31 augusti 2022

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisat jan-aug 2022	Budget jan-aug 2022	Avvikelse	Redovisat samma period föregående år
Nämndverksamhet	232	293	61	203
Överförmyndarverksamhet	10 056	10 340	284	8 760
Familjerätt och familjerådgivning	1 283	1 406	123	1 227
Flyktingmottagande	218	107	-111	192
Summa	11 790	12 147	357	10 382

Prognos för helår 2022

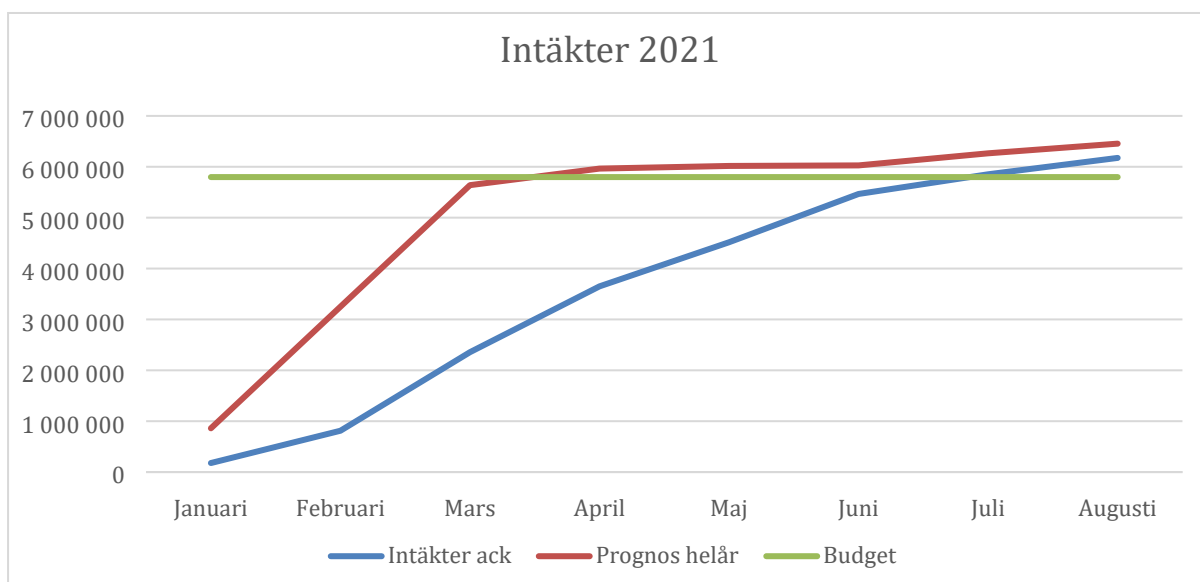
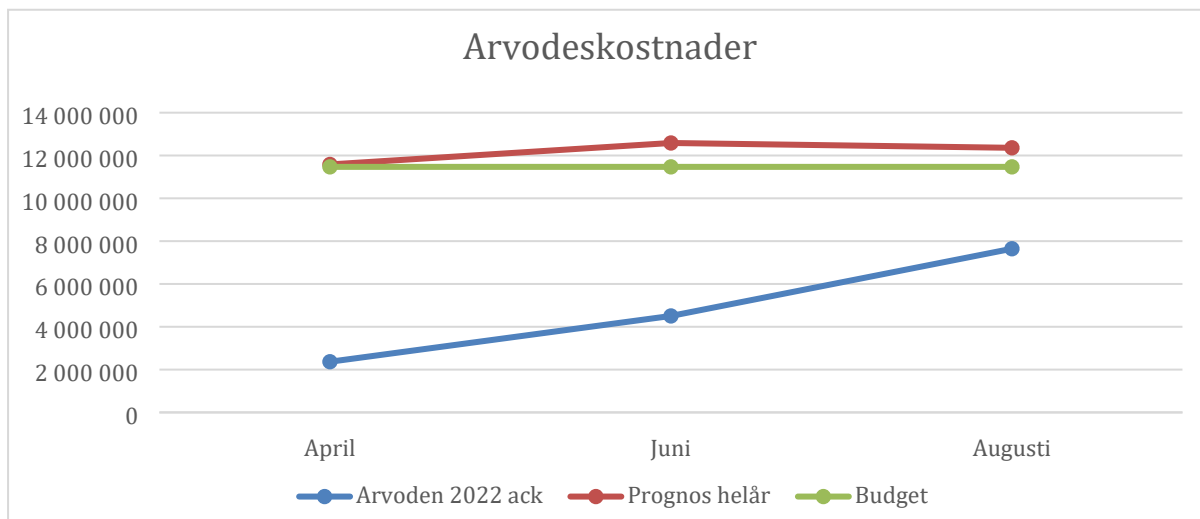
Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Nämndverksamhet	380	440	60	337
Överförmyndarverksamhet	15 047	15 511	464	11 917
Familjerätt och familjerådgivning	2 079	2 108	29	2 103
Flyktingmottagande	249	161	-88	224
Summa nettokostnader, tkr	17 755	18 220	465	14 581
<i>Varav kostnader</i>	<i>25 695</i>	<i>25 401</i>	<i>-294</i>	<i>21 950</i>
<i>Varav intäkter</i>	<i>-7 940</i>	<i>-7 181</i>	<i>759</i>	<i>-7 369</i>

Analys och kommentar

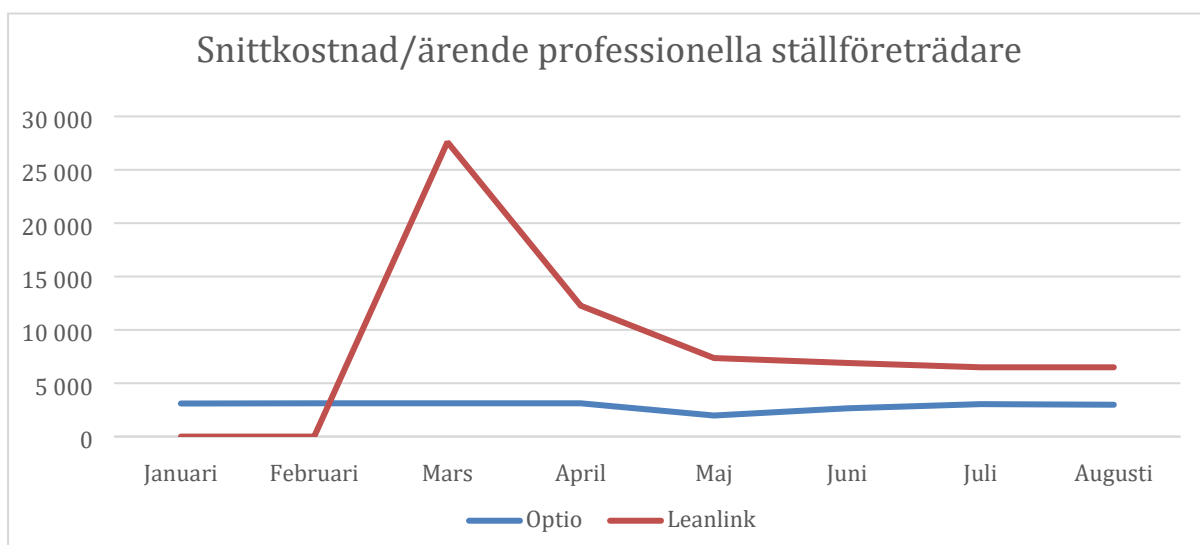
Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott på 357 tkr per den 31 augusti 2022. Utfallet av arvodeshöjningen som infördes i år överskrider budget just nu och väntas fortsätta göra det under resten av året. Samtidigt har intäkterna från huvudmännen varit klart högre än vad som förväntades vid bokslutet vilket påverkar resultatet i omvänd riktning. Även arvodeskostnaderna för ensamkommande barn har varit högre än budgeterat, på grund av detta prognostiseras ett underskott där. Överförmyndarenheten redovisar ett överskott som främst förklaras av lägre personalkostnader än budgeterat. Det redovisas också ett överskott för posten kring det nya verksamhetssystemet, där väntas vissa implementeringskostnader komma in under hösten men själva inträdet i det nya systemet sker efter bokslutet.

Under perioden januari-augusti 2022 har 11 ärenden för EKB avslutats i kommunen. 18 ärenden har anordnats under samma period och idag är det 20 aktiva EKB-ärenden och 6 barn har en särskilt förordnad vårdnadshavare förordnad av tingsrätten. Detta har inneburit en volymökning sedan tidigare och är en del av orsaken till att det prognostiseras ett underskott för verksamhetsområdet.

Prognosen för helår ligger på 465 tkr överskott. Då de flesta årsräkningar nu är granskade och huvudmännen har fakturerats kan vi nu se att även i år är täckningsgraden hög. Vid bokslutet gjordes ett antagande att 57 % av huvudmännen kunde stå för arvodeskostnaden för sina gode män men utfallet visar att andelen kommer bli ännu högre, förmodligen över 60 % som det var under föregående år. I diagrammet nedan kan man utläsa att intäkterna gällande 2021 redan är högre än vad som räknades med i budget. Resultatpåverkan från föregående år prognostiseras att bli 530 tkr. Utöver denna förändring väntas även ett överskott göras på grund av att det mesta av kostnaderna för implementeringen av det nya verksamhetssystemet kommer under nästa år. Årets arvodeskostnader väntas generera ett underskott på drygt 240 tkr, vilket visas i diagrammet nedan. Även kostnaderna som rör ensamkommande barn väntas överskrida budget, vilket beror både på arvodeskostnader och lägre täckningsgrad från andra kommuner. Bortsett från resultatpåverkan från 2021 prognostiserar nämnden ett underskott på 65 tkr vid bokslutet.

Utfall professionella ställföreträdare

I diagrammet ovan visas snittkostnaden per ärende för Optio och Leanlink månadsvis 2022. Att kostnaden per ärende var så högt i början förklaras av att verksamhetsuppdraget var nystartat, det pågick utbildningar för de nyanställda och de hade inte tilldelats många ärenden. Än så länge är kostnaden per ärende klart lägre hos Optio, detta förklaras av att en vakans uppstått och ersättningsrekrytering kommer ske först i oktober. För att verksamhetsuppdraget ska ligga på samma snittkostnad per ärende behöver varje professionell ställföreträdare hantera 20-25 ärenden.

Uppföljning av mål och inriktning

Målredovisning med prognos

I detta avsnitt redovisas nämndens målavstämning som även framgår under avsnittet ”Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal”. Måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning utifrån resultat, förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter. Fler resultat redovisas i nämndens verksamhetsberättelse.

Färgsättningen indikerar:

	Uppfylls per helår
	Uppfylls delvis per helår
	Uppfylls ej per helår
	Nämndmålet kan ej bedömas

Målområde Medborgare

Nämndmål: Rätt medborgare får rätt stöd

Nämndmålet bedöms uppnås delvis uppnås under året. På grund av byte av analysverktyg för Linköpings kommuns webbsidor kommer inte uppgift om besökare på de specifika hemsidorna kunna räknas. Redovisad uppgift bygger endast på personer som deltagit i ett muntligt informationstillfälle.

Nämndmål: Hållbara ställföreträdarskap med god kompetens

Nämndmålet bedöms delvis uppnås under året genom fysiska utbildningstillfällen likväl som digitala. Ett samarbete kommer även att ske kring fortbildningsinsatser med Linköpings God man och förvaltarförening.

Nämndmål: Huvudmännens rätt tas tillvara

Nämndmålet på 90 % har uppnåtts vid mättillfället 30 juni, då 91 % av de inkomna 988 årsräkningarna hade granskats. Det är en grannliga uppgift att granska effektivt med god kvalitet i syfte att tillse att huvudmännen får sin rätt tillvaratagen på bästa sätt.

Målområde Verksamhet

Nämndmål: Ökad digital hantering av handlingar

Nämndmålet bedöms kunna uppnås genom att e-tjänsterna blir mer kända. Tre av befintliga e-tjänster utgör underlag för mätningen med sikte att höja användandet från föregående års 50 % till 60 %.

Uppföljning av nämndens verksamhet

Upphandlingsplan

Professionella ställföreträdare har kommit att bli en viktig del för att kunna säkerställa att den som är i behov av en ställföreträdare också kan få det. Av 3 kap 23 § 2 p Lagen om offentlig upphandling framgår att juridiska tjänster som tillhandahålls av förmyndare, förvaltare eller god man inte omfattas av upphandlingsreglerna.

Internkontroll

Överförmyndarnämndens internkontroll planeras genomföras under november och december 2022.

Personal- och kompetensförsörjningsplan

För att säkerställa nämndens arbete med information, utbildning, rekrytering och tillsyn kommer en ändrad organisation träda i kraft 1 december. Inför detta kommer rekrytering av specialist inom överförmyndarfrågor ske under september och oktober.

Objektsplan (IT-styrning)

Upphandling har genomförts och implementering av Wärna Go pågår med sikte på införande i januari 2023. Då systemet inte kan erbjuda e-tjänster i full omfattning kommer även kommunens e-tjänster att fortsatt behöva underhållas och utvecklas.

Nämndindikatorer

Senast tillgängligt utfall redovisas för nämndens nämndindikatorer. All individbaserad statistik skall vara uppdelad efter kön om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Om utfall inte finns per den 31 augusti 2022 anger ni när utfall kommer att finnas tillgängligt i kolumnen/cellen.

Kommunövergripande mål: Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

Nämndmål	Mål uppnått	Nämndindikator	2020	2021	Augusti 2022	Målvärde
Rätt medborgare får rätt stöd <i>Med ökad kunskap hos anhöriga, boendepersonal m.fl. kan rätt personer få rätt stöd och insats.</i>	Delvis	Antal personer som tar del av information kring gode män och förvaltare	268	500	152*	550
Hållbara ställföreträdarskap med god kompetens <i>God kompetens rekryteras, utbildas och bibehålls till frivilliga uppdrag som god man och förvaltare</i>	Delvis	Antal deltagare som tar del av utbildningsinsats	285	200	179*	250
Huvudmännens rätt tas tillvara <i>För att inte huvudmännen ska lida rättsförlust ska ställföreträdarnas redovisning granskas skyndsamt utan avkall på noggrannhet och kvalitet</i>	Ja	Andel granskade per den 30 juni	87 %	-	91 %	90 %

* I kolumnen redovisas endast deltagande vid fysiska informationsträffar. På grund av byte av hemsidans analysverktyg har inte uppgifter kunnat hämtas gällande hur många som tar del av digital utbildning eller information via hemsidan.

Kommunövergripande mål: Effektiv organisation med goda resultat

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2020	2021	Augusti 2022	Målvärde
Ökad digital hantering av handlingar <i>Handläggningsprocessen baseras på underlag i fysisk form. Med ökad digitalisering kan svarstider förkortas och handläggningsprocesser effektiviseras</i>	Ja	Andel insända handlingar via specifika e-tjänster	50 %	50 %	Sammanlaget värde redovisas december 2022	60 %

*Tre olika e-tjänster slås samman och ger en procentuell andel av nyttjande jämfört med pappersblanketter: Redogörelse för ensamkommande barn, årlig omprövning av förvaltare samt intresseanmälningar.